

KUN RARI OSUU KOHDALLE – TAI SITTEN EI

Vuonna 2007 ajattelin kokeilla toistamiseen, montako lajia minä saisin kuvattua (parempaakaan ajatusta uudemmassa seurantakohteesta ei tullut mieleen).

Alla on kerrottu kaikki uudet elämänpinnalajit sekä muut kummalliset havainnot. Tuntomerkkien kuvaukset ovat sanatarkkoja lainauksia havaintoajankohdan muistiinpanoista, mitään lisäämättä, muuttamatta tai poistamatta.

6.4.2007 (91/270)

Lauralla oli lomaa, ja sopivasti aikaa piennelle autoretelle. Kun Kanteleen tunnetulla lintujärvellä emme olleet koskaan käyneet, päätimme käydä tarkistamassa. Olihan nyt parasta hanhimuuttoaika.

Hanhia siellä olikin, pääasiassa metsähanhia. Mutta joukossa oli tundrahanhia ja **lyhytnokkahanhia**. Nämä olivat tosin vaikeita löytää, mutta onneksi apua löytyi. Ensimmäistä en saanut kuvaan, mutta seuraava onnistui jotenkin. Yllättävää oli se, että kuvassa tuntomerkit näkyivät selvemmin kuin luonnossa. Tavallisesti asia on toisin päin.

9.4.2007 (95/-)

Loma jatkui ja teimme eväsretken Porkkalan kärkeen. Olimme nauttineet kahvit ja lähdössä kotiin. Pääsimme 20 metriä, kun joku huusi, että **kattohaikara** on tulossa kohti. Äkkiä takaisin ja katsomaan. Haikara tulikin lähes päälle ja näkyi hyvin jopa paljain silmin. Se olikin sitten viimeinen ensimmäisen havaintovuoden (1995) laji, jota en ollut nähnyt sen jälkeen.

14.4.2007 (107/271)

Loma jatkui, ja lähdimme Hankoon. Neljän tuulen tuvalla näimme kevään ensimmäisen kivitaskun. Sieltä jatkoimme matkaa Långöreniin, mistä löytyi odotusten mukaan **amerikantavi**. Luoto, jonka vierellä se oli nähty aikaisemmin samana päivänä, näytti aluksi tyhjältä. Etenin jonkin matkaa rantaa, ja niin se yhtäkkiä olikin putkella aivan luodon etureunalla,

muutaman tavin kanssa (kuvassakin). Palatessamme kävimme vielä Tvärminnessä. Pikkuruokkia ei enää ollut, mutta sentään maakotka näkyi muuttomatalla.

17.4.2007 (118/-)

Olin Laajalahdella katsomassa, mitä siellä sattuisi olemaan. Löysin sieltä mm. **mustaviklon**. En pitänyt sitä mitenkään erikoisena havaintona, joten en myöskään kirjannut tuntomerkkejä. Musta se kuitenkin oli ja jalat olivat punasävyiset. Punajalkaviklojakin siellä oli, joten erehtymisenvaaraa ei ollut. Vaikka lintu oli kaukana, otin siitä muutamia kuvia. Tällaisessa valossa ja taustalla värit tuppaavat haalistumaan (varsin tavallinen ilmiö). Syksyllä kävi ilmi, että lintu on tehnyt Tringan alueen saapumisennätyksen (oikeastaan kyseltiin 18.4.2007 tehdystä havainnosta, eli tämä on jopa päivää aikaisempi). Lopulta on osoittautunut, että se oli saapunut jo 16.4.

6.5.2007 (162/272)

Jokakeväinen Jurmon retki osui tänä vuonna toukokuulle. Olimme olleet saareissa torstaista lähtien ja olimme sunnuntaina etelärannalla, palaamassa lintu-asemalle. Tarkoitus oli vielä katsastaa lepikko ja sen jälkeen lähteä kotiin. Silloin tuli puhelinsoitto, että männikön päässä on **rusorintakerttu**. Kun ehdimme paikalle, oli lintu kadoksissa, mutta löytyi heti uudelleen. Se oli varsin rauhallinen, ja antoi katsella aivan lähietäisyydeltä. Muutenkin hyvälle retkelle tuli miellyttävä päätös.

24.6.2007 (198/273)

Tulimme juhannussunnuntaina mökiltä ja katselin viestit. Siellä oli tieto Lauttasaaresta löytyneestä **mustaotsalepinkäisestä**, viimeksi Myllykalliolla. Odotimme isoa joukkoa bongareita, mutta ketään ei näkynyt. Lintu sen sijaan lensi läheisen kuivan puun/pensaan latvaan ja jäi siihen. Se antoi kiertää ja kuvata monesta suunnasta. Siihen tuli lopulta toi-

nenkin kuvaaja sekä vähän myöhemmin kiikaria kantava harrastaja. Ihmetytti tosiaan se, ettei sinne ollut kerääntynyt minkäänlaista katsojaporukkaa.

28.6.2007 (199/274)

Kotkaan oli tullut Suomen ensimmäinen **siperiansirri**. Lintu oli ollut paikalla jo kaksi päivää, joten mahdollisuus nähdä se oli hyvä. Ja kun ei mitään muutakaan mielekästä tekemistä ollut, lähdimme katsomaan, vieläkö se olisi siellä. Jonnekin olisimme joka tapauksessa lähteneet. Siellähän se oli, mutta kuvaamista ajatellen kaukana ja itsensä värisessä maastossa. Bongareita oli kymmenkunta. Tämä olikin viimeinen päivä, jolloin lintu oli paikalla.

21.7.2007 (-/-)

Rovaniemen Pekkalaan oli ilmestynyt kuun alkupuolella **savannihaikara**. Kun se oli sopivasti matkan varrella (Kittilään), päätimme kiertää Pekkalan kautta. Haikara löytyi vaivatta, ja sitä sai rauhassa kuvata. Ruokaa se tuntui löytävän pellolta. Ylimääräistä ajettavaakin tuli mittarin mukaan vain 20 – 30 km. Linnulla ei ole rengasta, eikä mikään sen käyttäytymisessä viittaa tarha-alkuperään. Saa nähdä, tulkitako se tästä huolimatta todennäköiseksi tarhakarkulaiseksi.

15.8.2007 (207/275)

Vanhankaupunginlahdelle oli edellisenä iltana ilmestynyt **mustahaikara**. Aamulla se oli vielä paikalla, joten oli hyvä syy valita juuri Viikki käyntikohteeksi. Valon suunnan ja viimeisen näköpaikan vuoksi valitsin Keinumäen tornin (mistä kuva on otettu), mutta lintu oli siirtynyt Lamassaaren edustalle. Paremman kuvan toivossa lähdin sinne, mutta lintu oli ehtinyt lähteä. Viimeisen kerran näin sen lentämässä kaupungin yllä länteen.

- Pырstössä heikosti näkyvät leveät poikkijuovat
- siiven alapinta kokonaan vaalea (ilma oli kirkas ja siipi näkyi valon puolelta) mustaa kärkeä lukuunottamatta. Vaaleassa sävyeroja seuraavasti:
 - etupuolikas vaaleampi kuin takapuolikas, lähes valkoinen
 - takapuolikkaassa vartalon puolella hieman tummempaa (harmaata), mutta sekin varsin vaalea
- kurkku ja rinta tummemmat kuin vatsa (vanhalla päinvastoin).

Tuntomerkit on välitetty ART:n sihteerille, mutta saamastani palautteesta päätin, ettei havaintoa tulisi hyväksymään. Eihän niitä minulta.

19.9.2007 (213/277)

Viikissä oli oleskellut **turturikyyhky** jo useamman päivän ajan (sunnuntaista lähtien) ja olin käynytkin siellä pari kertaa näkemättä muuta kuin erittäin kesyjä kahlaajia. Alkoi jo tuntua siltä, että se teki turkinkyyhkyt, eli pysytteli poissa minun näkyvistä. Keskiviikkona se löytyi pulparvesta. Ilma oli tihkusateinen, joten kuvista ei tullut kaksisia.

20.10.2007 (221/278)

Lahdessa oli oleskellut jo lähes viikon **töyhtökiuru**, ja Lahti on sopivasti mökkimatkan varrelta. Niinpä päätimme poiketa nelostieltä mökille mentäessä. Sen verran muutimme suunnitelmia, että lähdimme lauantaiaamuna perjantai-illan asemasta, jotta olisi valoisaa. Lintu ei ollut paikalla saapuessamme, mutta ilmestyi parinkymmenen minuutin kuluttua. Muuten sen näki hyvin, mutta kuvaamista ajatellen se liikkui aivan liian paljon. Eikä aamulla ollut vielä valoakaan tarpeeksi.

30.10.2007 (223/279)

Lahdessa oli ollut viikonloppuna taas mielenkiintoisia lajeja. Kun oli matka nelostietä pohjoiseen, oli helppo poiketa lähes samassa paikassa kuin 10 päivää aikaisemmin. Tutkailtuani aikani Vesijärven selkää löytämättä muuta kuin pari koskeloa ja silkkiuikkua, nostin kaukoputken lentelevää lokkia kohti. Lokki löytyi ja yllättäen lokin takana lensi raskastekoinen kuikkalintu viistosti kohti. Tarkensin putken kauemmaksi ja odottamani laji se oli: **jääkuikka**. Seurasin sitä muutaman minuutin (lentosuunta kaakkoon), kunnes se hävisi puiden taakse. Odottelin vielä jonkin aikaa, jos se tulisi selälle kuvattavaksi. Ei tullut.

7.12.2007 (225/280)

Lauttasaaresta löytyi itsenäisyyspäivänä **mustakaularastas**, mutta huomasi tiedon niin myöhään, että oli jo hämärää. Seuraavana päivänä lähdin katsomaan, ja lintu oli samalla pihalla kuin edellisenä päivänä. Ilma oli sateentihkuinen, joten kuvat ovat mitä ovat. Noin klo 11:00 lintu lähti ja minä myös. Päivän hieman kirkastuttua palasin vielä katsomaan (toivoen parempia kuvia kun ilmakein oli vähän kirkkaampi), mutta se ei enää tullut paikalle ainakaan minun siellä ollessa.

Tähän loppuun pitäisi kirjoittaa viisas yhteenveto lintuharrastusvuodesta. Mitähän siitä sanoisi? Ennennäkemättömiä lajeja tuli mukavasti, 11. Ja niiden joukossa oli jopa ensimmäistä kertaa Suomessa nähty laji, siperiansirri. Kuviin tarttui 194 lajia, 3 risteymää, yhdet munat ilman emolajin kuvaa ja kaksi tarhaperäistä lajia (olen varovaisuuden vuoksi olettanut, että savannihaikara tulkitaan mahdolliseksi tarhakarkulaiseksi). Oma vuodenpinnaennätys nousi 226:teen (minkä lisäksi kuulin neljä pelkkää äänihavaintoa). Kuvatuksi sain siis vähän yli 86 % nähdyistä lajeista, mikä on hämmästyttävällä tarkkuudella sama suhdeluku kuin viime vuonna.

Tapana on myös viisastella, mikä oli mieleenpainuvuin kokemus. Asiaa harkittuani olen päätenyt korpimetson löytymiseen. Se on varsin mystinen lintu, josta kuulee usein, mutta näkee harvemmin. Se taitaa olla ainoa risteymä, jolla on oma nimi (siis kansan suussa syntynyt, ei lintutieteilijöiden antama). Tietenkin myös spontaanit havainnot, kuten mustaviklon saapumisennätys sekä arosuohaukka ovat maininnan arvoisia. Lahden jääkuikkaa menin oikeasti bongaamaan, mutta ilmeisesti se onkin eri lintu ja siten spontaani havainto.

Eräs vuoden kummallisuuksia oli Viikissä peltoteiden risteyksen muodostuminen käsittämättömäksi kuvauspaikaksi syyskuun alkupäivinä – alkaen jo elokuun viimeisenä päivänä. Ensin sinne ilmestyivät lapinkirvinen (kuvassa) ja lapinsirri sekä suokukkoja 31.8.

Seuraavaksi tuli 3.9. kuovisirrejä kolme (kuvassa). Lapinkirvinen oli vielä noin 10 metrin päässä, mutta sirrit ja suokukot olivat lähimmillään alle metrin päässä, eivätkä välittäneet vähääkään kuvaajista, vaan ruokailivat häiriintymättä kuralammikossa.

6.9. oli pikkusirrin (kuvassa) vuoro. Sekin tuli samalle kuralätäkölle ja oli yhtä peloton. Kuvaaminen onnistui nytkin vain viemällä laitteet kauemmaksi linnuista ja silti ne saattoivat tulla liian lähelle. Sirrit ja suokukot viipyivät paikalla useita päiviä.

Seuraavat tulokkaat olivat 19.9. suosirri (kuvassa) ja tylli. Tylli oli ollut peltotiellä jo edellisenä päivänä, mutta suosirrin näin itse täällä ensi kertaa ja se oli yhtä peloton kuin muutkin sirrit (oli se ollut useita päiviä, mutta minä vain en sattunut näkemään). Tylli sentään piti muutamien metrien etäisyyttä.

Ja kuten kuvista näkyy, syksyiset sirrit ovat kovasti toistensa näköisiä.

Oman lukunsa voisi lopuksi kirjoittaa taistelusta MS Wordin kanssa, jotta sain kuvat asettumaan oikean tekstin viereen (tai oikean tekstin kuvan viereen). Word yritti kaikin tavoin asetella joko yllä olevaa sirrikuvaa tai sen tekstiä pitkin edeltäviä kappaleita. Ja vaikka ne joskus sai asettumaan oikein, seuraava muutos hyppäytti ne miten sattuu. Lopulta tein niistä web-sivuja (HTML), joista kopioin osia ja liitin Word-dokumenttiin. Ei sekään aukottomasti toiminut, mutta nyt tekstiä pystyi hallitsemaan.